Hayomyom.org

Hayom Yom: 18 Teves

ּגַּם הָעוֹלֶה לַתּוֹרָה אוֹמֵר חֲזַק חֲזַק וְנִתְחֲזֵק. בַּאֲמִירַת וִיהִי נוֹעַם בְּמוֹצְאֵי שַׁבָּת קוֹדֶשׁ כּוֹפְלִים פָּסוּק אוֹרֶךְ יָמִים גו', אֵבַל לֹא בִּתִּפִלֵּת שַׁחֵרִית.

[Like all the other congregants,] the person who receives the [final] aliyah [at the end of any of the Five Books of the Chumash] says Chazak, chazak, venis'chazek.1

[At Maariv] on Motzaei Shabbos, when reciting the passage that begins Viy'hi noam [and continues with the following chapter of Tehillim, which begins Yoshev beseiser],we repeat the final verse, which begins Orech yamim.2 That verse is not repeated [when this chapter is recited] in the [Shabbos] morning prayers.3

בְּהִיוֹת הַצֶּמַח צֶדֶק יֶלֶד וְלָמַד אֶת הַכָּתוּב וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרֵיִם שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה, תִּירְגֵם לוֹ מוֹרוֹ — עַל פִּירוּשׁ בַּעַל הַטוּרִים — יַעֲקֹב אָבִינוּ האָט געֶלעֶבּט דִי זִיבּעֶצעהן בּעֶסטע יאָהרעֶן אִין מִצְרַיִם. כְּשֶׁבָּא הַבַּיְתָה מָּהַחֵדֶר שָׁאַל אֶת זְקֵנוֹ אַדְמוּ"ר הַזָּקֵן: הַיִּתָּכֵן שֶׁיַעֲקֹב אָבִינוּ, בְּחִיר הָאָבוֹת, יִהְיוּ מִבְחַר שְׁנוֹת חַיָּיו יז שְׁנָה שֶׁגָּר מָהַחֵּדֶר שָׁאַל אֶת זְקֵנוֹ אַדְמוּ"ר הַזָּקֵן: הָיִּתָּכֵן שֶׁיַעֲקֹב אָבִינוּ, בְּחִיר הָאָבוֹת לְפָנָיו אֶל יוֹסֵף לְהוֹרוֹת לְפָנָיו גֹשְׁנָה, בְּאֶרֶץ מִצְרֵיִם עֶּרְוַת הָאָרֶץ. וַיַּעֲנָהוּ אַדְמוּ"ר הַזָּקָן: כְּתִיב וְאֶת יְהוּדָה שְׁלַח לְפָנָיו אֶל יוֹסֵף לְהוֹרוֹת לְפָנָיו גֹשְׁבָּטִים וְאִיתָא בְמִדְרָשׁ — מוּבָא בְּרַשִׁ"י — אָמַר רַבִּי נְחֶמְיָה לְהַתְּקִין לוֹ בֵּית תַּלְמוּד, שֶׁתְּהֵא שָׁם תּוֹרָה וְשֶׁיְהִיוּ הַשְּׁבְּטִים הוֹגִים בַּתּוֹרָה. לְהוֹרוֹת לְפָנָיו גֹשְׁנָה, אַז מען לערענט תּוֹרָה ווערט מען נעהנטער צוּם אוֹיבּערשׁטען בָּרוּךְ הוּא, אוּן אוֹיִר אִין מִצְרַיִם אִיז געָווען וַיְחִי געֶלעבּט.

When the Tzemach Tzedek was a child and learned the verse,4 "And Yaakov lived in the land of Egypt for seventeen years," his teacher translated it for him according to the commentary of Baal HaTurim: Yaakov Avinulived his seventeen best years in Egypt.5

When [the Tzemach Tzedek] came home from cheder he asked his grandfather, the Alter Rebbe: "How could it be that the best years in the life of Yaakov Avinu, the most eminent of the Patriarchs, were the seventeen years that he lived in Egypt, 'the obscenity of the earth'?" 6

The Alter Rebbe answered him: "It is written that7 '[Yaakov] sent Yehudah before him to Yosef, to show him (lehoros lefanav) the way to Goshen.' The Midrash, as cited by Rashi,8 relates that R. Nechemiah said, '[Yehudah's task was] to prepare a House of Study for him, so that the Torah would be [studied] there, and [his sons9] would meditate upon its teachings.' "10

[The Alter Rebbe added: "This is implied11 by the above-quoted phrase,] lehoros lefanav Goshnah — 'To show him the way to Goshen.'12 Through Torah study, one draws closer to G-d. In such circumstances, even in Egypt, there was life and vitality."13